taggasi endise holetusse sisse ja kusad Jummalat, kumi temma sinnult üsna ärra kelab omma templi, mis sa tännini ei möistnud kalliks piddada!'' — Need sõnnad leikasid mo süddamesse kui nõök. Häbbenedes ja kartes katsin omma silmad kättega kinni; siis räkis wäggewa sõnnaga mees jälle: ,,Tulle nüüd minnuga, Jummalatenistus on kirrikus hakkanud! Ma tahhan sulle sedda wägge anda, et selgeste pead näggema, missuggused süddame ohwrid siin Jummala mele järrel on ja missuguséd mund ei olle, kui silmakirja assi. Sa pead ennam näggema, kui innimesse silm muidu näeb, agga panne sedda tähhele meleparrandamisseks!''

Läksime nüüd kirriku sisse ja mo seltsimees wiis mind ühte kohta, kus kõik koggudus mo silma ees olli. Ma kartsin wägga! Kirrik olli rahwast täis, agga ommeti ni waikne luggu, et ma middagi ei kuulnud. Küsisin siis omma immelikku sõbra käest: ,,mispärrast seisab koggudus wait, eks ta nüüd ammu peaks laulma?'' ,,Naad laulawad, — wastas teine, — agga wata, ma ollen so kuulmisse nisuggusèks muutnud, et sa mind ei pea kuulma, kui agga neid palwid ja laulusid, mis tõssisest süddamest tullewad. Mis süddamest ei tulle, se on sul nüüd kuulmata. Kui üks hing siin hakkab tühja ja kurja mõtlema, siis selle laulu ja palwe heäl sinnu kuuldes wähheneb, kumi üsna kustub.

Kellest sa middagi ei kule, se polle süddant Jummala liggi tonud!'' Ma hakkasin nüüd sedda immet, mis mo silma ees olli, tähhele pannema. Näggin, orrila mängija ligutas kõigest wäest käsi, jalgu, agga ei saatnud heält ette; oh ma tundsin, selle mehhe tenistus ei olnud mitte, kui paljas mängiminne käega, ta ei mängenud Issandale omma süddames. Näggin, et kõik rahwas istus seal tõssise näuga ja kõik sud ollid lahti nagu lauldes, agga ma ei kuulnud mitte täie heälega laulmist, waid agga tassast öhku, nagu ligutaks waikne tuul metsas puide lehti. Kül se olli hirmus kuulda ja nähha! Tuhhanded ollid koos, agga ni wähhä laulmist ja pallumist süddamest! Mittu pinki pannin tähhele, kust suggugi heält ei tõusnud; need ollid kõik kombe pärrast kirrikus. Au kitus lauldi, ja wata, wahhest olli wähhä kuulda, wahhest ei middagi. Usutunnistus loeti altari pealt, ei olnud ennam kui kaks ehk kolm, kedda kuulsin sedda süddamest ka luggema, teised süddamed ollid wait. Hakkati jälle laulma, agga ennamiste ilma heäleta; waikne luggu iggal pool. Siis kuulsin korraga lapse heält, se laulis selgeste ja illusaste: ,,Sa armas Issa tead, mis kahjuks tulieb meil', kõik omma lastel' sead, mis hea ja tarwis neil' n. t. s.'' Oh se üks heäl tuhhandete hulkas, kelle südda tum olli, se teggi mo mele röömsaks. Pörasin sinna,